

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 27 d. Nr. 21RE3-142 (AG3-138/26-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui S. J.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjo S. J. skundą dėl atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas S. J. (toliau – ir Pareiškėjas) 2024 m. rugpjūčio 30 d. pateikė Komisijai skundą (toliau – skundas) bei 2024 m. rugsėjo 19 d. patikslintą skundą prašydamas panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė arba Administracija) 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimą Nr. A-51-123878/24 (3.3.2.26E-ENE) „Dėl neplaninio patikrinimo (duomenys neskelbtini)“ (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti Atsakovę priimti teisiškai pagrįstą sprendimą dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – Bendrovė) neplaninio veiklos patikrinimą už laikotarpį, kai Bendrovė buvo daugiabučio namo (duomenys neskelbtini), (toliau – ir Namai) administratorė, siekiant nustatyti „visas galimas (duomenys neskelbtini) namo sukauptų lėšų panaudojimo aplinkybes“.

Pareiškėjas nurodo, kad jis yra daugiabučio namo, esančio (duomenys neskelbtini), Vilniuje, buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkas. Pareiškėjas 2024 m. birželio 23 d. kreipėsi į Atsakovę, prašydamas atlikti neplaninį Bendrovės patikrinimą bei patikrinti Bendrovės veiklą dėl galimai neteisėtai panaudotų kaupiamųjų lėšų laikotarpiu, kai Bendrovė buvo namo administratorė. Atsakovė 2024 m. liepos 23 d. raštu atsisakė pradėti Bendrovės neplaninį patikrinimą. Šį sprendimą Pareiškėjas apskundė Administracijos direktoriui. 2024 m. rugpjūčio 27 d. Pareiškėjas gavo skundžiamą Sprendimą.

Su Sprendimu nesutinka, nes mano, kad atsisakymas atlikti Bendrovės patikrinimą dėl veiklos laikotarpio, kai Bendrovė buvo Namai administratorė, neparemtas jokia teisine logika. Jokie įstatymai, pasak Pareiškėjo, nenumato, kad buvusio administratoriaus veikla tampa nepavaldi priežiūros institucijoms vien dėl to, kad namo administratorius pasikeitė. Vertina, kad atsisakymas atlikti patikrinimą remiantis tuo, kad Bendrovė šiuo metu nebeadministruoja Namai, yra netinkamas viešojo administravimo subjekto veikimas, pažeidžiantis Pareiškėjo teisę į visapusišką ir objektyvų skundo išnagrėjimą.

Pareiškėjas kartu su skundu pateikė 2024 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės (toliau – Seimo kontrolierė) pažymą „Dėl S. J. skundo prieš Vilniaus miesto savivaldybės administraciją“ Nr. (duomenys neskelbtini) bei atkreipė dėmesį, kad šioje pažymoje Atsakovei buvo rekomenduota imtis veiksmingų priemonių, kad Pareiškėjui būtų pateiktas išsamus, motyvuotas atsakymas dėl jo skunduose nurodytų aplinkybių (kaupiamųjų lėšų galimo netinkamo panaudojimo ir kt.) bei prašoma „pateikti motyvuotą informaciją dėl Pareiškėjo 2024 m. birželio 20 d. skundo

nagrinėjimo rezultatų, jeigu buvo nustatyta pažeidimų, informuoti apie taikytas priemones, priimtus sprendimus bei atliktus veiksmus“.

Pareiškėjas taip pat nurodo, kad apie galimą Bendrovės netinkamą lėšų naudojimą (15000 Eur) sužinojo tik po Namų administratoriaus pasikeitimo. Teigia, kad Atsakovė nesilaikė objektyvumo ir nepriklausomumo principų, kadangi ankstesnį jo skundą Administracijai dėl Bendrovės veiksmų nagrinėjo ir sprendimą priėmė tas pats Atsakovės darbuotojas, kuris priėmė ir skundžiamą Sprendimą. Pareiškėjo vertinimu, Atsakovė ignoruoja viešojo administravimo principus bei Seimo kontrolieriaus rekomendacijas, nevykdo pareigos išsamiai išnagrinėti visus gautus skundus bei klaidingai interpretuoja teismų praktiką.

Posėdžio metu Pareiškėjas paaiškino, kad pirmą kartą į Atsakovę dėl Bendrovės galimai iššvaistytų Namų kaupiamųjų lėšų kreipėsi 2024 metų pavasarį. Taip pat kreipėsi ir į teisėsaugą, tačiau gavo atsakymą, kad ikiteisminis tyrimas galėtų būti pradėtas tik po Administracijos patikrinimo.

Atsakovė atsiliepime nesutinka su Pareiškėjo skundu, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime pirmiausia apžvelgia susirašinėjimo su Pareiškėju ginčo klausimais turinį bei paaiškina, kad Sprendimu Pareiškėjas buvo informuotas, kad Administracija neturi teisinio pagrindo atlikti Bendrovės veiklos patikrinimo, nes šiuo metu namų administratorius yra UAB (duomenys neskelbtini).

Aptaria ginčui aktualią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką, kurioje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-662-538/2012). Nurodo, kad sprendžiamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia turinys (LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012). Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalį skundžiamas administracinis aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: neteisėtas iš esmės, t. y. savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas administravimo subjektas arba neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą. Tikrinant viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus. Administracijos nuomone, ginčijamas Sprendimas neprieštarauja jokiems aukštesnę galią turintiems teisės aktams, administracinį aktą priėmė kompetentingas subjektas, jame išsamiai, suprantamai ir tiksliai atsakoma, todėl yra teisėtas bei pagrįstas.

Atsakovė akcentuoja, kad, kaip ir nurodoma Sprendime, viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, t. y. institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, privalo veikti taip, kaip numato teisės aktai, priešingu atveju būtų pažeistas viešojo administravimo subjektui taikytinas bendrojo draudimo principas – veikti taip, kaip nėra leidžiama. Administracijos Energetikos skyrius (toliau – Skyrius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 42 punktu, Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 15 d. sprendimu Nr. 1-493 (toliau – Kontrolės taisyklės), vykdo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūra ir kontrolę Kontrolės taisyklių nurodyta apimtimi. Kontrolės taisyklių 23 punkte nustatyta, kad neplaninis patikrinimas kontrolieriaus sprendimu nedelsiant nutraukiamas, kai paaiškėja, kad valdytojas fizinis asmuo mirė arba fizinis ar juridinis asmuo nebėra valdytojas.

Atsakovė paaiškina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 4.84 straipsnio 10 dalimi, administravimas pasibaigia šio kodekso 4.250 straipsnyje nustatytais pagrindais, taip pat įregistravus gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijos

įstatus arba sudarius jungtinės veiklos sutartį. Turto administravimas baigiasi panaikinus turto administravimą (Civilinio kodekso 4.250 straipsnio 3 punktą). Pažymi, kad Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 28 d. potvarkiu Nr. 955-1336/23 (toliau – Potvarkis) Namas buvo išbrauktas iš Bendrovės administruojamų namų sąrašo ir paskirtas naujam bendrojo naudojimo objektų valdytojui UAB (duomenys neskelbtini). Potvarkio 3.1.1. papunkčiu Bendrovė buvo įpareigota per 30 dienų pateikti Skyriui veiklos, susijusios su administruojamu Namu, ataskaitą; 3.1.2. papunkčiu perduoti UAB (duomenys neskelbtini) daugiabučio Namu turtą jo buvimo vietoje, patalpų savininkų sukauptas lėšas, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 603 patvirtintų Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatų (toliau – Administravimo nuostatai) 4 punktą rengtus ir saugotus dokumentus, taip pat gražinti viską, ką gavo vykdydama pareigas, išskyrus atlyginimą už administravimą ir (ar) kitas teisėtai teiktas paslaugas.

Vertina, kad atsižvelgiant į tai, kad Namu bendrosios nuosavybės valdymas perduotas Namu UAB (duomenys neskelbtini), Valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamo turto registre yra įregistruotas juridinis faktas, kad Namu bendrąją nuosavybę valdo Potvarkiu paskirtas naujas administratorius, Administracijos Skyrius šioje situacijoje neturi teisinio pagrindo atlikti Bendrovės veiklos patikrinimo, kadangi Bendrovė nėra Namu valdytoja (Civilinio kodekso 4.83 straipsnio 3 dalis). Nurodo, kad Administracijos Skyrius už tai, kad Bendrovė po Namu administravimo pabaigos nepateikė Administracijai ir Namu patalpų savininkams 2023 m. veiklos ataskaitos, Bendrovės vadovui skyrė administracinę nuobaudą pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsnio 2 dalį.

Atsakovė teigia, kad vien ta aplinkybė, kad Pareiškėjas nesutinka su nagrinėjimo rezultatu, t. y. Sprendimo turiniu, nesudaro pagrindo konstatuoti jo teisės į prašymo objektyvų nagrinėjimą teisės aktų nustatyta apimtimi pažeidimą. Skunde nenurodoma, kokius teisės aktus pažeidė Atsakovė, iš esmės tik išdėstomos faktinės aplinkybės. Atsižvelgdama į teisinį reguliavimą, nustatantį prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisykles bei Pareiškėjo suformuluotus konkrečius reikalavimus Administracijai ir Administracijos pateikto Sprendimo turinį, daro išvadą, jog Pareiškėjui buvo išsamiai, argumentuotai bei konkrečiai atsakyta į keliamus klausimus.

Dėl Skundo Komisijai reikalavimo įpareigoti Atsakovę atlikti Bendrovės neplaninį veiklos patikrinimą už laikotarpį, kai Bendrovė buvo Namu administratorė, siekiant „nustatyti visas galimas namo sukauptų lėšų panaudojimo aplinkybes“ teigia, kad toks reikalavimas apskritai negali būti tenkinamas. Teismas (taigi ir Komisija) negali įpareigoti Administracijos priimti vienokį ar kitokį sprendimą, kadangi, kaip ne kartą yra pažymėta teismų praktikoje, teismai (ir Komisija) nėra viešojo administravimo institucijos ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl ko negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Administraciniams teismams (ir Komisijai) nesuteikta teisė atlikti viešojo administravimo subjektų kompetencijai priskirtų veiksmų. Tai sąlygoja valdžių padalijimo principas, kuris reiškia valstybės valdžios galių paskirstymą skirtingoms institucijoms.

Skundas atmestinas.

Šioje byloje ginčas kilo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (minėta, Atsakovė arba Administracija) sprendimo netenkinti Pareiškėjo prašymo pradėti daugiabučio namo administratoriaus UAB „(duomenys neskelbtini)“ (minėta, Bendrovė) neplaninį patikrinimą teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Pareiškėjas 2024 m. birželio 20 d. pateikė Atsakovei skundą „Dėl namo administratoriaus veikimo/neveikimo“ (toliau – Skundas Nr. 1, b. l. 3 – 4). Skunde Nr.1 Pareiškėjas prašė atlikti Bendrovės neplaninį patikrinimą, patikrinimo metu ištirti, kaip Bendrovė pirkė bei įformino paslaugų teikimą pagal Skunde Nr. 1 išvardintas sąskaitas faktūras, o atlikus neplaninį patikrinimą ir esant pagrįstų įtarimų, kad sukauptos lėšos ar turtas galėjo būti pasisavintas – kreiptis dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo į teisėsaugos institucijas.

Administracija, atsakydama į Pareiškėjo Skundą Nr. 1, 2024 m. liepos 23 d. raštu Nr. A51-108495/24(3.3.2.26E-ENE) „Dėl gauto prašymo (duomenys neskelbtini)“ (b. l. 5 – 6) pranešė

Pareiškėjui, kad Bendrovės veiklos planinio patikrinimo nepradės, nes Bendrovė nebėra Namų administratorius ir Administracija neturi įgaliojimų tikrinti jos veiklą.

2024 m. liepos 29 d. Pareiškėjas raštu (toliau – Skundas Nr. 2, b. l. 6 – 7) kreipėsi į Administraciją, prašydamas įpareigoti Administracijos darbuotojus atlikti neplaninį Bendrovės patikrinimą už laikotarpį, kai Bendrovė administravo Namą. Skunde Nr. 2 Pareiškėjas nurodė, kad Bendrovė galimai neatliko darbų, kurie įforminti Skunde Nr. 1 išvardintomis sąskaitomis faktūromis, todėl yra pagirstų įtarimų, kad Namų sukauptos lėšos buvo išvaistytos. Skunde Nr. 2 Pareiškėjas teigia, kad policija ir teismai atsisakė pradėti ikiteisminį tyrimą dėl Bendrovės veiklos, paaiškindami, kad pirma patikrinimas turėtų būti atliktas priežiūros institucijos ir, nustačius galimus pažeidimus, būtent priežiūros institucija turėtų kreiptis su pareiškimu į teisės saugos instituciją.

Atsakovė, išnagrinėjusi Skundą Nr. 2, priėmė skundžiamą Sprendimą (b. l. 2 – 3). Sprendime Atsakovė konstatavo, kad Bendrovė nebevykdo Namų administravimo, namų bendrąją nuosavybę valdo Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 28 d. paskirtas administratorius UAB (duomenys neskelbtini), todėl Atsakovė neturi teisinio pagrindo tikrinti Bendrovės, kuri nėra Namų valdytoja.

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – VSI), Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos 2020 m. balandžio 15 d. sprendimu Nr. I-493 „Dėl butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės taisyklės (toliau – Kontrolės taisyklės)

Pagal VSI 6 straipsnio 1 dalies 42 punktą, viena iš savarankiškų savivaldybių funkcijų yra mero paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų atlikimu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 605 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 42 punktą“ pagrindu, įgyvendinant Vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. D1-612 buvo patvirtintos Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinės taisyklės (toliau – Pavyzdinės taisyklės), pagal kurias rekomenduota savivaldybių taryboms patvirtinti bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos priežiūros ir kontrolės taisykles. Minėtos Kontrolės taisyklės parengtos vykdam šį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą, joje atkartotos Pavyzdinių taisyklių nuostatos.

Kontrolės taisyklės nustato Administracijos pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (minėta, Civilinis kodeksas) 4.83 straipsnio 3 dalį vykdomos daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų (toliau – patalpų savininkai) bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų, Civilinio kodekso 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtų administratorių (toliau – valdytojai), veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės tvarką.

Kontrolės taisyklių 2 punkte numatyta, jog priežiūros ir kontrolės vykdytoju Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu paskiriamas Savivaldybės administracijos padalinys (toliau – Kontrolierius). Pagal Kontrolės taisyklių II ir III skyriuose įtvirtintas nuostatas, gali būti atliekamas planinis ir neplaninis valdytojo veiklos patikrinimas. Kontrolės taisyklių 15 punkte įtvirtinta, jog neplaninio valdytojo veiklos patikrinimo tikslas – įvertinti faktus ar aplinkybes, dėl kurių buvo inicijuotas neplaninis patikrinimas, ir užkirsti kelią naujiems teisės aktų nuostatų pažeidimams atsirasti. Pagal Kontrolės taisyklių 16 punktą, neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas gavus patalpų savininko skundą ar kilus pagrįstiems įtarimams dėl valdytojo veiksmų ar neveikimo, kurie gali prieštarauti teisės aktų, reguliuojančių jo veiklą, nuostatoms, taip pat siekiant patikrinti, ar buvo

pašalinti ankstesnio valdytojo veiklos patikrinimo metu nustatyti trūkumai. Neplaninis patikrinimas pradedamas Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu.

Kontrolės taisyklių 17 punkte numatyta, kad gavus patalpų savininko skundą, jis įvertinamas ir per 20 darbo dienų nuo jo gavimo priimamas sprendimas pradėti ar nepradėti neplaninį patikrinimą taisyklių 16 punkte nustatyta tvarka; apie priimtą sprendimą raštu informuojamas skundą pateikęs asmuo.

Neplaninis patikrinimas Kontrolieriaus sprendimu nedelsiant nutraukiamas, kai paaiškėja, kad valdytojas fizinis asmuo mirė arba fizinis ar juridinis asmuo nebėra valdytojas (Kontrolės taisyklių 21 punktas).

Nagrinėjamo ginčo kontekste paminėtina, jog viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia, kad viešojo administravimo subjektai, vykdydami įstatymais jiems priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai. Sprendžiant klausimą dėl sprendimo teisėtumo, pažymėtina, kad Savivaldybė yra viešojo administravimo subjektas, veikia viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAI nuostatos.

VAI 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimančias pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus; administracinio sprendimo apskundimo tvarką, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją privalo veikti tik taip, kaip nustatyta teisės aktuose. Plečiamasis viešojo administravimo subjekto kompetencijos aiškinimas viešojoje administracinėje teisėje nėra galimas.

Konkrečiu atveju ginčo specifiką lemia tai, kad jis yra susijęs su daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratoriaus veiklos priežiūra ir kontrole. Valdytojų, paskirtų Civilinio kodekso 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka, veiklą administruojant bendrojo naudojimo objektus reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 603 Dėl daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatų patvirtinimo” patvirtinti Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatai (minėta, Administravimo nuostatai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1331 redakcija). Komisija pažymi, jog nors valdytojų veiklos, susijusios su Administravimo nuostatuose nurodytų funkcijų ir pareigų atlikimu, priežiūrą ir kontrolę atlieka savivaldybės administracija (Administravimo nuostatų 21 punktas), tačiau šiai veiklai *mutatis mutandis* taikomos Civilinio kodekso XIV skyriaus nuostatos, taigi valdytojais iš esmės veikia kaip civilinių santykių dalyviai.

VSĮ savivaldybės administracijai suteikia įgaliojimus atlikti valdytojų veiklos priežiūros kontrolę pagal teisės aktais nustatytą specialią tvarką ir procedūras, kurios nustatytos šio įstatymo 6 straipsnio 42 punkte, pagal Vyriausybės įgalios institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles. Komisija pažymi, jog valdytojo veiklos patikrinimas gali būti vykdomas tik savivaldybės administracijai teisės aktais suteiktos kompetencijos ribose ir tik taip, kaip šią veiklą reglamentuoja teisės aktai.

Byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad Pareiškėjui ir Atsakovei yra žinomas faktas, kad Bendrovė buvo Namų administratorė nuo 2022 metų gruodžio 2 d. iki 2023 m. lapkričio 28 d. (b. l. 9); nuo 2023 m. lapkričio 28 d. Namą administruoja UAB (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjo Skundo Nr. 1 bei Skundo Nr. 2 pateikimo ir nagrinėjimo metu Bendrovė Namų neadministravo, ši aplinkybė ir atsakant į Skundą Nr. 1, ir Sprendime įvardijama kaip faktinis pagrindas nepradėti Bendrovės neplaninio patikrinimo, nuosekliai šios pozicijos Atsakovė laikosi ir atsiliepime.

Pareiškėjas skundą argumentuoja teiginiu, kad jis prašė patikrinti Bendrovės, kaip Namų administratorės, veiklą tuo laikotarpiu, kai Bendrovė namą administravo ir teigia, kad Atsakovės

atsisakymas atlikti patikrinimą, paremtas Kontrolės taisyklių 23 punkto nuostatomis „yra dirbtinai pritemptas ir nėra tinkamas nagrinėjant Pareiškėjo skundą“. Visgi, Pareiškėjas nepateikia jokios alternatyvios teisės akto nuostatos, kuri suponuotų Administracijai pareigą tokį patikrinimą atlikti ir pagrįstų Pareiškėjo skundo teiginius.

Iš Sprendimo turinio matyti, kad atsisakymą atlikti neplaninį Bendrovės patikrinimą Atsakovė grindžia ne Kontrolės taisyklių 23 punkto nuostatomis, bet paaiškindama Administracijai pagal VSĮ 6 straipsnio 1 dalies 42 punktą priskirtos funkcijos turinį bei pateikdama nuorodas į Civilinio kodekso nuostatas dėl turto administravimo ir turto administravimo pabaigos.

Komisija pažymi, kad nei Kontrolės taisyklės, nei minėti kiti ginčo santykius reglamentuojantys teisės aktai laike neapibrėžia savivaldybių veiklos, vykdančios bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos priežiūrą, ribų – nėra įvardinta, už kokį laikotarpį gali būti atliekami Kontrolės taisyklėse minimi planiniai ir neplaniniai patikrinimai.

Sistemiškai aiškinant aptartas Civilinio kodekso, Administravimo taisyklių bei Kontrolės taisyklių nuostatas akcentuotina, kad ir planiniai, ir neplaniniai patikrinimai atliekami ne kontroliuojant valdytojo veiklą bendrąją prasme, bet tikrinant, kaip valdytojas vykdo savo pareigas administruodamas konkretų bendrosios nuosavybės turto objektą ir tokia kontrolė gali būti vykdoma tik realiu laiku. Šią išvadą Komisija daro įvertinusi ir jau minėtą teisės aktuose įtvirtintą reikalavimą nutraukti neplaninį patikrinimą pasibaigus administravimui bei faktą, kad turto administravimui pasibaigus, pagal esamą reglamentavimą, visi šios veikos duomenys ir dokumentai perduodami turto administravimą perimančiam valdytojui.

Atsižvelgiant į aptartą Administracijos vykdomos valdytojų veiklos priežiūros procedūras nustatantį teisinį reglamentavimą bei Atsakovei šioje administracinių teisinių santykių srityje suteiktus įgaliojimus, Komisija sprendžia, kad Administracija pagal Kontrolės taisyklių 17 punkte nustatytus reikalavimus išnagrinėjo Pareiškėjo Skundą Nr. 2 ir apie priimtą Sprendimą tinkamai informavo Pareiškėją. Nors Pareiškėjas posėdžio metu akcentavo, kad Atsakovei nusprendus nepradėti Bendrovės neplaninio patikrinimo, nėra galimybės dėl Bendrovės galimai neteisėtai panaudotų kaupiamųjų lėšų tyrimo kreiptis į teisėsaugos institucijas ir galimai pažeistas Pareiškėjo teises ginti teisme, pripažintina, kad tokių savo teiginių Pareiškėjas nepagrindė nei teisiniais argumentais, nei rašytiniais įrodymais. Komisija vertina, kad Atsakovės sprendimas nepradėti Bendrovės neplaninio patikrinimo neturi jokios teisinės reikšmės dėl Pareiškėjo civilinių teisių gynbos galimybių, kadangi net ir atlikus neplaninį valdytojo patikrinimą ir nustatčius, kad valdytojas nevykdo jam teisės aktuose numatytų pareigų ar vykdo jas netinkamai, pagal Kontrolės taisyklių 29 punkto nuostatas turėtų būti pradėta administracinio nusižengimo teisena, o Pareiškėjo teisių apimtis nepasikeistų.

Dėl Pareiškėjo skundo teiginio, kad Administracija pažeidė objektyvumo principą, nes Skundą Nr. 1 ir Skundą Nr. 2 nagrinėjo tas pats Atsakovės darbuotojas, Komisija pažymi, kad VAĮ 23 straipsnio 2 dalyje išties įtvirtinta nuostata, draudžianti persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami.

Kaip matyti iš Skundo Nr. 1 bei Skundo Nr. 2 turinio, Pareiškėjas šiuose skunduose teikė informaciją apie Bendrovės veiklą, bet įvardijo skirtingus faktinius duomenis, kuriuos vertino kaip galimus Bendrovės neplaninio patikrinimo pagrindus. Tačiau Skundo Nr. 2 teiginiai, kad Pareiškėją „stebina savivaldybės darbuotojos išsradinumas „pritempti“ teisinį pagrindimą, kad tik neatlikti savo funkcijų“ iš esmės nelaikytini skundu dėl darbuotojo, nagrinėjusio Skundą Nr.1, veiksmų, todėl Komisija sprendžia, kad nėra pagrindo skundžiamą Sprendimą laikyti ydingu VAĮ 23 straipsnio nuostatų kontekste ir šiuo pagrindu jį naikinti.

Atsakydama į skundo teiginius, kad Atsakovė ignoruoja Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės rekomendacijas, Komisija pažymi, kad Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymas nesuteikia Komisijai teisės kontroliuoti, kaip viešojo administravimo subjektai vykdo Seimo kontrolierių rekomendacijas ir šiuo klausimu nepasisakys.

Komisija pažymi, kad LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį

reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr. pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. vasario 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Nagrinėjamu atveju, įvertinusi skundžiamo Sprendimo turinį ir Pareiškėjo skunde nurodytus argumentus, Komisija daro išvadą, jog Sprendimas yra motyvuotas ir pagrįstas (atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimus), sudarytas logine tvarka, kurioje, pirmiausia, buvo aptartos esminės faktinės aplinkybės, vėliau išdėstyti teisiniai argumentai ir galiausiai pateiktas sprendimas, nurodyta apskundimo tvarka, kuria pareiškėjas ir pasinaudojo (atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies, įskaitant ir jos 5, 6 punktų, reikalavimus). Rašto motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys Pareiškėjui suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Atsižvelgus į faktines administracinio ginčo bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Komisija sprendžia, kad atsakovės Sprendimas yra teisėtas ir nėra pagrindo jį naikinti. Netenkinus Pareiškėjo pagrindinio reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, Komisija neturi pagrindo tenkinti iš išvestinio reikalavimo įpareigoti Atsakovę iš naujo spręsti Bendrovės neplaninio patikrinimo klausimą.

Atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo S. J. skundą atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė